

'Wilders heeft geen ideologie, maar wel een dilemma'

OPINIE - Harrie Verbon – 09/03/12, 09:36

© ANP. PVV Leider Geert Wilders onderbrak de bezuinigingsbesprekingen in het Catshuis voor de stemmingen in de Tweede Kamer.

OPINIE Als Wilders consequent zou zijn, zou de tussenformatie geen kans van slagen hebben. Maar hij wil nu even geen verkiezingen. Dat betoogt Harrie Verbon.

Eind 2003 schreef ik in een opiniestuk dat het na de uitbreiding van de EU (die toen aanstaande was) waarschijnlijk was dat de arbeidsmigratie vanuit Oost-Europa naar West-Europa aanzienlijk zou toenemen. Letterlijk schreef ik: 'door naar West-Europa te migreren, kunnen de Oost-Europeanen hun inkomen met een veelvoud laten toenemen. Je moet wel erg veel van je land en je taal houden om zo'n gigantische welvaartsstijging niet te willen incasseren.' Maar als in Nederland de lonen niet gaan dalen, zo schreef ik verder, zal er voornamelijk een druk op het stelsel van sociale zekerheid gaan ontstaan: óf immigranten uit Oost-Europa óf mensen die door immigranten uit hun werk worden geduwd, komen in een uitkering terecht. Ik rekende uit dat dat de staat 6 miljard euro zou kunnen kosten.

Frans Timmermans (PvdA) reageerde met een ingezonden brief. Hij schreef: 'In een werkelijk verbluffende mengelmoes van onwaarheden over Europees recht en lagere-schoolrekenwerk, rekent Harrie Verbon (...) uit wat er gebeurt als Nederland de grens niet sluit voor Poolse werknemers'. Timmermans beweerde dat er niet zoveel Polen zouden komen; dat handjevol Polen dat dan wel zou komen, zou zeker geen bijstandsuitkering krijgen.

We weten nu dat er ruim 300 duizend Oost-Europeanen in Nederland verblijven en dat inmiddels 5 procent van hen een uitkering krijgt.

Zegen voor iedereen

De reactie van Timmermans was kenmerkend voor de manier waarop de Haagse politieke partijen over immigratie spraken en soms nog steeds spreken. Immigratie kon geen problemen opleveren,

immigratie was een zegen voor iedereen. En als sommigen van ons dan misschien toch last hebben van immigranten, zoals de mensen op of dichtbij de onderkant van de arbeidsmarkt die merken dat ze uit de markt worden gedrukt door de immigranten uit Oost-Europa en die merken dat hun woonsituatie verslechtert? Dan ligt het natuurlijk niet aan Den Haag; gemeenten hadden de problemen moeten oplossen. Dat zei Ger Koopmans, Tweede Kamerlid voor het CDA, afgelopen week nog in de krant. Ook dat is het typische antwoord als de Haagse politiek gefaald heeft: het is ons probleem niet. Laat de gemeenten het maar oplossen.

Geert Wilders spint nu al jaren garen bij deze politieke reactie op de immigratie. Zijn intuïtie voor de effecten van de EU en immigratie op 'Henk en Ingrid' is heel wat beter ontwikkeld dan de intuïtie van politici van andere partijen. Hij voelt feilloos aan waar de pijn zit (op de ene uitglijder over het hoofddoekje van de koningin na). Ideologie zit daar niet achter, al denkt Jan Jaap de Ruiter van wel (de Volkskrant, 2 maart). Hij schreef een heel boek over de ideologie van de PVV. Het is eigenlijk een langgerekte bespreking van het boek dat Martin Bosma heeft geschreven om het PVV-gedachtengoed te onderbouwen.

De Ruiters universiteit deelt via de website triomfantelijk mee dat Wilders met het boekje van De Ruiter niet blij zal zijn. Ik denk eigenlijk dat het Wilders worst zal zijn. Wilders heeft namelijk helemaal geen ideologie.

Als de PVV wel een ideologie zou hebben, dan zou het PVV-meldpunt daarmee in strijd zijn. In Nederland vind je immers geen katholieken meer die net zo gelovig zijn als de Polen. De Polen zouden dus door de PVV met open armen ontvangen moeten worden als medekruisvaarders tegen de islam. Maar Polen zijn immigranten en daarom zijn ze toch niet goed, hoewel ze christenen zijn en geen moslims.

Geert Wilders is een pragmaticus die precies weet waar zijn politieke winst zit. Kritiek op zijn politieke optreden glijdt van hem af omdat die kritiek zijn positie bij zijn kiezers alleen maar verstevigt.

Politieke tang

Nu zit hij echter voor het eerst sinds de oprichting van de PVV in een politieke tang. Hij wil eigenlijk niet korten op de AOW, de zorg, de hypotheekrenteaftrek en de WW, want vooral zijn kiezers zullen daar de gevolgen van voelen. De regering wil wel bezuinigen, om aan de EU-normen voor het begrotingstekort te kunnen voldoen.

Als Wilders consequent zou zijn, zou hij zeggen: 'Ga maar de boom in met je EU-normen. En als de EU Nederland een straf wil opleggen voor het te hoge begrotingstekort, dan trekken we toch gewoon de stekker uit dat noodfonds voor de Grieken. Hebben we direct alle miljarden weer terug die we nu tekortkomen.'

Dit zou hij moeten zeggen om Henk en Ingrid te plezieren. Maar zou het Wilders plezieren als dit kabinet valt? We zullen de komende weken zien hoe Wilders dit voor hem nieuwe dilemma gaat oplossen.

Harrie Verbon is hoogleraar openbare financiën in Tilburg.